

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Nc/4/2015
Identifikačné číslo spisu: 3714200155
Dátum vydania rozhodnutia: 16.03.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Edita Bakošová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:3714200155.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne JUDr. K., bývajúcej v U., proti žalovaným 1/ Okresnému súdu Žilina, so sídlom v Žiline, Hviezdoslavova č. 28, 2/ Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o doplatenie funkčného platu, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 Cpr 7/2014 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 10 NcC 82/2014, o vylúčení sudcu Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania tejto veci, takto

rozhodol:

Sudca Krajského súdu v Žiline Mgr. F. n i e j e v y l ú č e n ý z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 Cpr 7/2014 a na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 10 NcC 82/2014.

Odôvodnenie

V konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25 Cpr 7/2014 o doplatenie funkčného platu, oznámili sudcovia Okresného súdu Žilina, že sú u nich dané dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 a § 15 O.s.p.).

O tom, či sudcovia Okresného súdu Žilina sú v tejto veci vylúčení z prejednávania a rozhodovania, mal rozhodnúť Krajský súd v Žiline ako súd nadriadený (§ 16 ods. 1 O.s.p.) v konaní sp. zn. 10 NcC 82/2014. Pretože podľa oznámenia sudcov Krajského súdu v Žiline a podľa názoru predsedníčky Krajského súdu v Žiline u niektorých sudcov sú dané dôvody vylučujúce sudcu z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 a § 15 O.s.p.) a u sudcu Mgr. F. tieto dôvody zistené neboli, bol spis predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky len o oznámení sudcu Mgr. F., ako člena zastupujúceho senátu v I. poradí.

Mgr. F. v oznámení uviedol, že je v priateľskom (bližšie nekonkretizovanom) vzťahu so žalobkyňou, rozhodnutie necháva vzhľadom na charakter prejednávanej veci na zváženie nadriadeného senátu a vo veci sa necíti byť zaujatý.

Po predložení veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16

ods. 1 O.s.p.) posudzoval opodstatnenosť vznesenej námietky zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Inštitútom vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť (§ 14 až § 16 O.s.p.) sa v občianskom súdnom konaní garantuje základné právo na prerokovanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nestrannosť sa definuje spravidla ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti (nadržania určitej procesnej strane).

Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania vecí buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie vecí pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania vecí pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie vecí nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia vecí pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príslužiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k prejednávanej veci, účastníkom konania a ich zástupcom vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupku od vecí, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednaním vecí v súdnom konaní je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Musí mať dostatok schopnosti ovládať nielen svoje konanie, ale tiež sféru svojich vnútorných pocitov. Nesmie dopustiť, aby v ňom niektorá skutočnosť týkajúca sa prejednávanej veci vyvolala pocity zakladajúce pochybnosť o jeho nezaujatosti. Súčasťou takto vnímaného vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a účastníkom konania je tiež schopnosť vyrovnáť sa vnútorne so situáciou, že niektorého z účastníkov pozná; aj takáto jeho schopnosť je totiž neoddeliteľnou súčasťou spôsobilosti vykonávať funkciu sudcu.

Pri posudzovaní dôvodnosti vznesenej námietky zaujatosti vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcovia sú totiž vo všeobecnosti vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí (len vtedy alebo až vtedy), ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (viď ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p.).

Účelom § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď: 1/ k veci (o vzťah tejto povahy ide napríklad vtedy, keď sudca je účastníkom alebo vedľajším účastníkom konania, keď má osobný záujem na určitom výsledku konania, ak sudca verejne - napríklad prostredníctvom médií alebo iným spôsobom vyjadril právny názor na vec, ktorý je objektívne spôsobilý ohroziť jeho nestrannosť alebo aj vtedy ak sudca získal poznatky o veci iným spôsobom než z dokazovania v konaní, napr. ako svedok vnímal skutočnosti, ktoré sú predmetom dokazovania), 2/ k účastníkom konania [o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu (tak pozitívneho alebo negatívneho)], 3/ k zástupcom účastníkov konania (viď vyššie 2/).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s prihliadnutím k obsahu spisu dospel k záveru, že v danej veci o prípad vylúčenia sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. nejde. Z obsahu spisu nevyplývajú žiadne objektívne skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod pochybovať o jeho nezaujatosti.

Zo skutočnosti, že sudca osobne pozná žalobkyňu, ešte nemožno bez ďalšieho vyvodiť záver o jeho zaujatosti a nemožnosti dospieť k objektívnemu a predovšetkým zákonnému rozhodnutiu (keď ani bližšie nedefinuje svoj vzťah so žalobkyňou), sám takýto vzťah nehodnotí ako vzťah znemožňujúci mu vo veci objektívne konať a rozhodnúť, pričom vo veci sa necíti byť zaujatý.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie o oznámení sudcu (§ 15 ods. 1 O.s.p.) založil na vzájomnej korelácii a vyvažovaní oboch relevantných hľadísk teórie zdania (tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska), v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj s výkladom uvedeným vyššie dospel k záveru, že v posudzovanom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by zakladala pochybnosť o nezaujatosti Mgr. F. a preto ho nevyvlúčil z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.